

(Stratfor, 17.11.2009)

Немачки канцелар Ангела Меркел изјавила је 16. новембра 2009, током састанка с председником Србије Борисом Тадићем у Берлину, како Немачка сматра да је Србија испунила све услове да се одмрзне Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП), што представља кључни корак пре него што Србија коначно поднесе захтев за чланство у Европској унији. Она је такође рекла да ће Немачка наставити разговоре с европским партнерима који су против одмрзавања ССП-а, мислећи на Холандију. То представља велику подршку Србији, јер је Немачка значајна чланица ЕУ која може битно утицати на остатак блока да кандидатура Београда постане реалност. Истог дана, министри иностраних послова ЕУ су у Бриселу прихватили захтев Албаније за статус кандидата за ЕУ. Сада је на Европској комисији да одлучи да ли је Албанија спремна за кандидатуру.

Та два потеза најјаснији су наговештаји до сада да је ЕУ озбиљна у намери да прикључи остатак Балкана што је пре могуће. Ови наговештаји показују да је ЕУ коначно спремна да плати цену – која ће бити прилично висока ако се узме у обзир економско и социјално стање држава Западног Балкана – за стављање региона под своју контролу и предупређивање недавних руских и турских покушаја за уплив у регион.

Ширење ЕУ је процес на који утиче геополитика. Приступање Румуније и Бугарске 2007. углавном је било мотивисано жељом ЕУ да спречи било какав руски утицај на немирном Западном Балкану. Те две земље тада нису биле спремне за приступање Унији, а судећи по проблемима континуиране корупције и организованог криминала – можда ни данас нису спремне.

ЕУ је успорила своје проширење уласком Румуније и Бугарске и да би се посветила питању унутрашње уставне реформе, као и потребом да спласне јавно противљење њеном проширењу. Преокрет у ставу ЕУ директно је мотивисан утицајем Русије и Турске на Балкану.

Турска је недавно демонстрирала свој повратак у Босни и Херцеговини – посебно међу муслиманским Бошњацима – лобирањем да се САД повуку из уставних реформи у БиХ,

такозваног Бутмирског процеса. То је наљутило ЕУ која је ентузијастички ушла у процес. И турски председник Абдулах Гул и министар спољних послова Ахмет Давутоглу јасно су ставили до знања да је Анкара кључно заинтересована за БиХ. Према Стратфоровим изворима у влади БиХ, током октобарског састанка у Цириху Давутоглу је рекао државном секретару САД Хилари Клинтон да оно што се дешава у Сарајеву јесте за Турску унутрашњеполитичко питање. Турски политички и пословни утицај расте и у Албанији и на Косову, са октобарском посетом Давутоглуа и уласком турских пословних људи у регион.

У међувремену, Русија је постала много активнија у региону. Руски председник Дмитриј Медведев је у октобру био у веома запаженој посети у Београду, доносећи са собом милијарду евра кредита и разговоре о стратешком партнерству са Србијом. Русија се такође много више уплела у БиХ, где је представила себе као јемца Републике Српске, српског политичког ентитета. Током последње посете Босни и Херцеговини почетком новембра, руски министар спољних послова Сергеј Лавров позвао је на затварање Канцеларије високог представника, међународног администратора земље, што је становиште вођа босанских Срба

Из перспективе ЕУ, политичко мешање Турске и Русије може само погоршати ствари у региону. Могућност ЕУ да натера земље у региону да раде оно што она жели зависи од приступања региона Унији, што је кључна иницијатива коју ЕУ може понудити балканским земљама. Са Турском која говори Албанији, Косову и Босни и Херцеговини да представљају централни део њене сфере утицаја и са Русијом која даје новац и подржава Србију и Србе у Босни – изненада се добија алтернатива дугом и мучном процесу приступања Унији. До сада је Европска унија самоуверено могла остави Западни Балкан окружен (опкољен другим НАТО или ЕУ земљама) и да не жури, задовољна што регион нема другог избора но да настави приближавање ЕУ.

Ипак, ентузијазам Москве и Анкаре да обнове утицај у регион забрињава ЕУ. Посебно брине могућност да различите етничке групе виде Русију и Турску као потпору за обнављање етничких спорења у региону. Последња ствар коју ЕУ жели на својој периферији јесте још један круг безбедносне несигурности. Питање је само да ли је ЕУ овај преокрет извела сувише касно.

http://www.stratfor.com/memberships/149009/analysis/20091117_eu_rapidly_expanding_balkans

ЕУ: Убрзано ширење на Балкан

Пише: Stratfor

четвртак, 19 новембар 2009 15:26

(Превод: **НСПМ**)